

1. Obiekt 549/1

CERKIEW GRECKO-KATOLICKA p.w. OFIAROWANIA BOGARODZICY

2. Czas powstania

1856r, 1899r.

3. Miejscowość

Ł U C Z Y C E

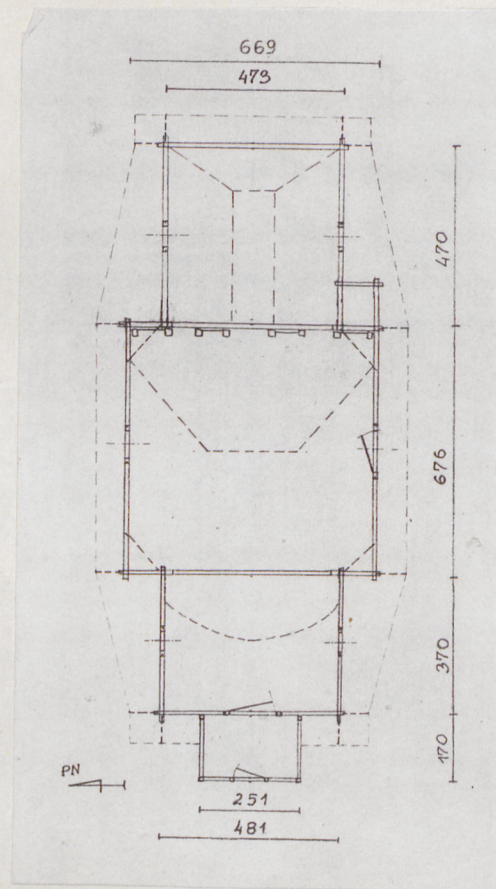
11 Zdjęcia: rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

widok od pd.-zach.

plan orientacyjny

rzut poziomy

4. Adres

Łuczyce

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo przemyskie

gmina Przemyśl

pow. PRZEMYSŁ

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo rzeszowskie

powiat Przemyśl

8. Właściciel i jego adres

Parafia bizant.-ukr.
w Przemyślu

9. Użytkownik i jego adres

Parafia bizant.-ukr.
w Przemyślu

10 Rejestr zabytków

Nr A-545

data 3.11.92r.

Cerkiew wybudowana została w 1856 roku jako świątynia p.w. Narodzenia Przeczystej Bogarodzicy. W szematyzmie duchowieństwa grecko-katolickiego z 1926r. czytamy: "We wsi Krówniki jak i w Łuczycach są cerkwie drewniane w dobrym stanie. Cerkiew w Krównikach postawiona w 1804r; cerkiew w Łuczycach z 1860 r., ze składek do których przyczynił się imperator Ferdynand I. Przed tym cerkwi w Łuczycach nie było. Do tej kapelanii należy 42 morgi gruntu, a kasa dopłaca do rocznych 200 zł 57zł." Podaną wyżej datę 1860r. należy najprawdopodobniej skorygować na 1956r., jako że właśnie tą datę podają pozostałe szematyzmy oraz T. Spiss. Cerkiew była remontowana w 1899r. i prawdopodobnie po 1926r., kiedy zmienne zostało wezwanie na Ofiarowania Przeczystej Bogarodzicy. Liczba wiernych gr.-kat. we wsi wahała się od 168 os. w 1877 r. do 400 w 1934 r. Cerkiew w Łuczycach była od momentu swego powstania do 1947r. filią parochii w Krównikach. W 1991r. została wyremontowana i obecnie stanowi filię Bizantyńsko-Ukraińskiej Parafii Katedralnej w Przemyślu.

Cerkiew grecko-katolicka p.w. Przeczystej Bogarodzicy (pierwotnie Narodzenia, później Ofiarowania) usytuowana jest w centralnej części wsi Łuczyce, na wzniesieniu. Budynek orientowany sanktuarium na wschód. Od strony zach. na osi cerkwi drewniana dzwonnica konstrukcji słupowej. Od wsch., pd, i zach. budynku nagrobki.

Cerkiew drewniana, trójdzielna, konstrukcji zrębowej, z niewielkim diakonikonem przylegającym do pd. ściany sanktuarium i kruchtą konstrukcji słupowej na osi od zach.

Wskutek osiadania budynku i podniesienia poziomu gruntu brak możliwości dokładnego przebadania podwalin. Belki zrębu ścian z drewna iglastego grubości 11 - 12,5 cm, zwęglowane na obłap z resztkami dł. 15 - 20 cm. Brusy ścian do wysokości opasania (daszku okapowego), opartego na rysiach, okantowane obustronnie, powyżej okantowane jedynie od wewnątrz. Rysie z pojedynczych belek stanowiących przedłużenie brusów ścian zakończone ozdobnym wycięciem w postaci schodkowego uskołu umiejscowione są w narożach sanktuarium, nawy i babińca podtrzymując płatew stanowiącą oparcie dla daszku opasującego cerkiew.

Belki oczepu nawy, sanktuarium i babińca wpuszczone do wewnątrz. W nawie w płaszczyźnie oczepu stężenia w postaci belek spinających ściany w narożach. W nawie, sanktuarium i babińcu stropy deskowe. W sanktuarium i nawie o trapezowym przekroju (w sanktuarium ze wsch. płaszczyzną nachyloną do wnętrza). Strop w babińcu o przekroju w postaci wycinka koła. Więźba dachowa sanktuarium, nawy i babińca krokwiowo-jętkowa. Dachy nad nawą, sanktuarium i babińcem naczółkowe z okapnikami, o zróżnicowanych kalenicach. Kalenice dachów sanktuarium i babińca na wysokości podstawy naczółków dachu nawy. Dach krucht dwuspadowy z naczółkiem. Na ok. 1/2 wys. zrębu ścian opasanie oparte na rysiach, będące równocześnie zadaszeniem diakonikonu, łączące się z połaciami dachowymi krucht. Nad sanktuarium, nawą i babińcem baniaste sygnaturki z kutymi krzyżami. Połacie dachowe pobite pierwotnie gontem, później blachą z pozostawieniem gontów na płaszczyznach szczytów. Opasanie i powierzchnia ścian powyżej niego pokryte gontem. Resztki powyżej opasania odeskowane. Ściany krucht stanowi pionowe deskowanie.

Prześwit pomiędzy babińcem a nawą w kształcie prostokąta zamkniętego łukiem, węższy od szerokości babińca o 30 cm. Prześwit pomiędzy nawą a sanktuarium prostokątny o szerokości o 50 cm mniejszej od szerokości sanktuarium.

Zasięg nieistniejącego chóru śpiewaczego wyznaczają pary gniazd po belkach w zachodniej części pd. i pn. ściany nawy. Zaślepienie wycięcie w kształcie ściętego prostokąta powyżej zrębu zach. ściany nawy jest prawdopodobnie świadectwem istnienia niegdyś nad babińcem osobnego pomieszczenia. Do jego likwidacji i być może zmiany poszycia połaci dachowych może odnosić się wycięta na południowej ścianie babińca, pod opasaniem, data: "1899".

14. Kubatura

ok. 450 m³

15. Powierzchnia użytkowa

ok. 90 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

kultowe

17. Użytkowanie obecne

kultowe

19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

obiekt po kompleksowym remoncie 1992.

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Remont budynku 1992.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

- Schematyzmy duchowieństwa grecko-katolickiego:
1877, 1879, 1917, 1926, 1932, 1934, 1936, 1938-39.
- Tadeusz Spiss. Wykaz drewnianych kościołów
i cerkwi w Galicyi. Lwów 1912.

23. Źródła ikonograficzne i lotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

25. Opracował

tekst Jarosław Gienza 10.07.1994.

plany, rysunki Jarosław Gienza 10.09.1990.

zdjęcia lotogr. Jarosław Gienza 10.09.1990.

miejsce przechowywania negatywów J. Gienza

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

2 wkładki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Ł U C Z Y C E	CERKIEW GR.-KAT. p.w. OFIAROWANIA BOGARODZICY	cd.opisu, cd.materiału ilustracyjnego.

c.d. opisu:

Podłoga deskowa.

Otwory wejściowe na osi w zachodniej ścianie kruchty i babinca oraz na osi pd. ściany nawy.

Portale zestawione z węgarów i leżucha (szer ok.21cm) w zach. i pd. ścianie nawy.

Otwory okienne w pd i pn ścianie babinca, w pd. i pn. ścianie nawy, w pd. i pn. ścianie sanktuarium, prostokątne, zaopatrzone w ościeża szer.18-20 cm.

Nawa prostokątna 676x669 cm, z usytuowanymi na osi: od wsch. prostokątnym sanktuarium 470x473cm, od zach. babiniec, prostokątnym 370x481 cm. Do sanktuarium przylega od pd. prostokątny diakonikon którego pd. ściana dł.115 cm jest przedłużeniem pd. ściany nawy. Przy babinie od zach. prostokątna kruchta 170 x251 cm.

W bryle cerkwi dominantę stanowi nawa o wysokości zrębu ścian ok.390 cm, na której naczółkowy dach wys.ok 350cm, z sygnaturką.

Zręb ścian sanktuarium i babinca wys. ok.320cm, z dachami wys.260cm. Sygnaturki w miejscach styku połaci naczółka z kalenicą.

Ściany kruchty wys.ok.180cm, dach dwuspadowy z naczółkiem, wys. ok.150cm.

Diakonikon przykryty połacią dachową opasania obiegającego budynek.

W wyposażeniu cerkwi niekompletna rama ikonostasowa z XIX/XX w., drewniane ławki z pulpitemi oraz preston.

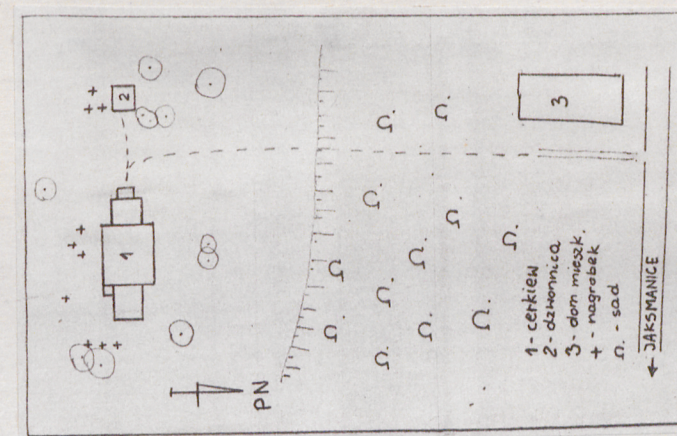
Jarosław Giemza 10.07.1994.

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Jarosław Giemza

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/5/78
OZGraf. ZP. Ostroda zam. 1040 n. 20000

plan sytuacyjny

widok od pd.-wsch.

widok od pn.-zach.

widok od pd.-zach.

pd.ściana nawy

widok na diakonikon

widok od pd.-wsch.

1. Miejscowość

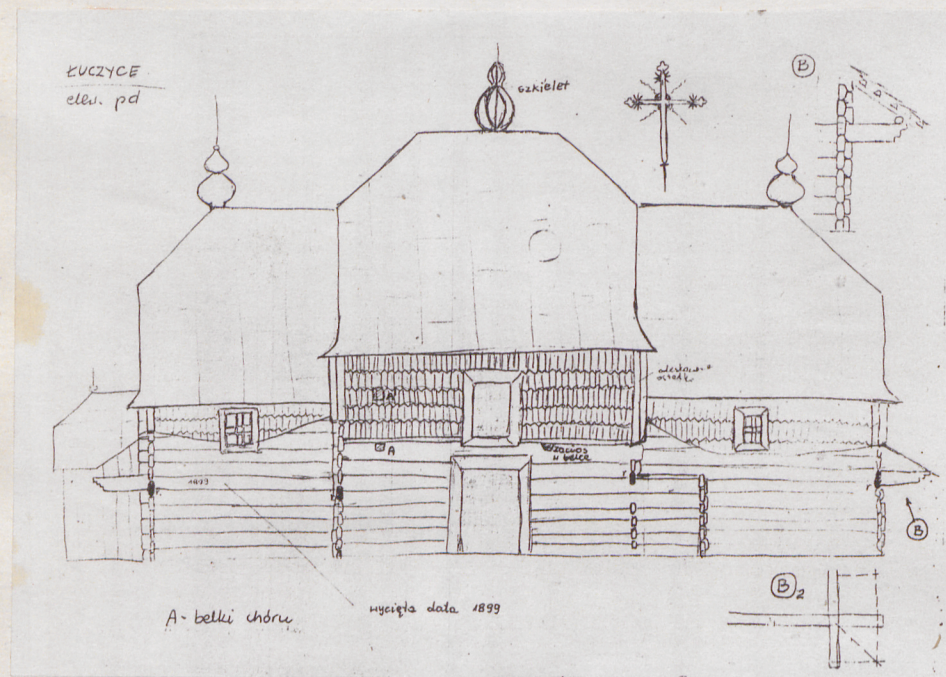
ŁUCZYCE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

CERKIEW GR.-KAT. p.w.
OFIAROWANIA BOGARODZICY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd.materiału ilustracyjnego

notatka wykonana przed uszkodzeniem cerkwi
w trakcie remontu (J.G.1988)

widok od pd.-wsch.

pd.-wsch.narożnik sanktuarium

Wkładkę założył:

Jarosław Giemza 10.07.1994.

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Jarosław Giemza

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/8/78
OZGrafi. ZP. Ostroda zam. 1040 n. 20000

dzwonnica przycerkiewna

Wnętrze, widok w kierunku
wschodnim

Wnętrze, widok w kierunku
zachodnim